

Základní škola, Pohůrecká 16, České Budějovice

Krizový plán školy

Krizový scénář při podezření na šikanu (pro pedagogické pracovníky)

Definice šikany

Úmyslné, opakované, (může jít i o jednorázovou akci) cílené ubližování slabšímu jedinci nebo skupině (neschopnému obrany) jedincem nebo skupinou, jak fyzické, tak i psychické ponižování lidské důstojnosti, jde spíš o postoj než o čin.

Rozdíl šikana x škádlení

Jestliže svého kamaráda škádlím, očekávám, že to bude legrace nejen pro mě, ale i pro něj. Když vidím, že to jako legraci nebere, že ho to zranilo, pak je mi to líto a omluvím se. U šikany je to obráceně. Tam jde agresorovi o to, aby druhému ublížil, aby ho zranil.

Jak postupovat v případě konfliktu?

Prvním úkolem je konflikt zastavit a odhadnout, jak je šikanování ve skupině rozvinuto. V případě přímého ohrožení oběti zajistit její bezpečnost. Kontaktovat vedení školy, TU, ŠMP, VP. Každý případ vyžaduje individuální řešení i postup. Nevím-li si rady, obrátím se na ostatní, zejména třídního učitele, metodika prevence, výchovného poradce, vedení školy. Vyšetřování vede vždy jedna osoba, která průběžně informuje vedení školy a další. Nutná je zejména zvýšená pozornost a spolupráce všech (vedení, pedagogové, správní zaměstnanci). Pokročilé stádium šikany předáme odborníkům.

Pokud je ohroženo zdraví nebo život, neprodleně volám lékaře a Policii ČR.

Doporučený postup při vyšetřování

Rozhovor s informátory a oběťmi

- formou rozhovoru mapujeme situaci a shromažďujeme důležité údaje
- v podstatě jde o to, abychom vybrali žáky, kteří s obětí sympatizují, kamarádí s ní, nebo ji alespoň neodmítají, žáky nezávislé na agresorech, kteří nepřijímají normy šikanování

Individuální, případně i konfrontační rozhovory se svědky

- důležité je, abychom rozhovory zorganizovali tak, aby o nich druzí nevěděli
- vážnou chybou je společné vyšetřování svědků a agresora
- zásadní chyba je konfrontace obětí a agresora

Ochrana obětí

- šikanované dítě je třeba chránit do doby, než se vše vyřeší (zajistit zvýšený dozor, zorganizovat bezpečné příchody a odchody dítěte ze školy, v závažném případě doporučit rodičům ponechat dítě doma)

Rozhovor s agresory, případně konfrontace mezi nimi

- rozhovor s agresorem je vždy až poslední krok ve vyšetřování
- dokud neznáme vnější obraz šikany a nemáme shromážděné důkazy, nemá smysl s agresory mluvit, všechno zapřou a podezření zpochybní nebo vyvrátí
- rozhovor slouží, k tomu abychom agresory okamžitě zastavili a ochránili oběti, ale i je samé před následky jejich činů (např. je upozorníme, že při jakémkoli opakovaném náznaku šikanování budou potrestáni přísněji, případně to bude ohlášeno policii)

Výchovná komise

Je nejpřístupnějším způsobem zastavení šikany v rámci společného působení pedagogů, žáka-agresora a jeho rodičů, kdy se rozhoduje o výchovných opatřeních.

Orientační posloupnost v jednání

- seznámení rodičů s problémem
- postupné vyjádření všech pedagogů
- vyjádření rodičů
- závěr komise (pedagog, výchovný poradce, zástupce vedení školy, příp. zaměstnanec)
- seznámení rodičů a žáka se závěrem komise

Rozhovor s rodiči obětí

Individuální setkání s rodiči obětí u počáteční šikany obvykle proběhne až po jejím vyšetření. Úkolem je rodiče informovat o zajištěních a závěrech školy a domluvit se na dalších opatřeních.

Práce s celou třídou

Po vyšetření šikany a potrestání viníků je třeba pracovat s celou třídou, budovat trvale systematicky kamarádké a bezpečné vztahy ve třídě. Můžeme využít spolupráce s profesionály – PPP.

Výchovná opatření pro potrestání agresorů

- napomenutí, důtka TU, důtka ŘŠ
- snížení známky s chování
- převedení do jiné třídy
- doporučení rodičům obětí i agresorů návštěvy v příslušné PPP
- spolupráce se SVP

Krizový scénář při podezření na šikanu (pro všechny zaměstnance)

Definice šikany

Úmyslné, opakované, (může jít i o jednorázovou akci) cílené ubližování slabšímu jedinci nebo skupině (neschopnému obrany) jedincem nebo skupinou, jak fyzické, tak i psychické ponižování lidské důstojnosti,

Rozdíl šikana x škádlení

Jestliže svého kamaráda škádlím, očekávám, že to bude legrace nejen pro mě, ale i pro něj. Když vidím, že to jako legraci nebere, dále nepokračuji, omluvím se. U šikany je to obráceně. Tam jde agresorovi o to, aby druhému ublížil, aby ho zranil. A má z toho radost. Nejen, že se mu neomluví, ale opakuje to. A většinou násilí přitvrzuje.

Důležité je, že když někdo někoho škádlí a ten mu jasně řekne, aby toho nechal, musí to respektovat. Jinak by to bylo porušování práva druhého člověka.

Jak postupovat v případě konfliktu?

První úkolem je konflikt zastavit, oznámit třídnímu učiteli, vedení školy. Je nutné zajistit ochranu, případně ošetření oběti.

Pokud sledujete, že dochází k opakovaným střetům stejných žáků, obraťte se neprodleně na vedení školy, výchovného poradce a metodika prevence.

Každý případ vyžaduje individuální řešení i postup.

Postup při konzumaci tabákových výrobků ve škole

Ve vnitřních a vnějších prostorách školy je zakázáno kouřit, proto při přistižení žáka při konzumaci cigaret a jiných tabákových výrobků musíme mu v další konzumaci zabránit.

- události sepíše metodik prevence zápis, který si založí.
- Školní řád obsahuje ustanovení o zákazu kouření v prostorách školy a postihy za porušení tohoto zákazu.

Třídní učitel informuje zákonného zástupce žáka o porušení zákazu kouření.

Při opakovaném přistižení, nebo v závažných případech škola informuje orgán sociálně právní ochrany.

Následují sankce za porušení zákazu konzumace tabákových výrobků, stanovených školním, resp. sankčním řádem.

Postup při konzumaci alkoholu ve škole

Ve vnitřních a vnějších prostorách školy je zakázáno užívání alkoholu, proto při přistižení žáka při konzumaci alkoholu, musíme mu v další konzumaci zabránit.

Školní řád obsahuje ustanovení o zákazu konzumace alkoholu ve škole a postihy za porušení tohoto zákazu.

Pokud žákovi hrozí akutní nebezpečí (vyhodnotí pedagogický pracovník), žák je ohrožen na zdraví a životě, zajistí nezbytnou pomoc a zavolá lékaře.

Pokud žák není schopen pokračovat ve vyučování, přivolá se zákonný zástupce žáka, aby si ho vyzvedl, popřípadě se pomoc žádá od orgánu sociálně právní ochrany, pokud zákonný zástupce žáka není k zastížení.

O události sepíše metodik prevence zápis, který si založí.

Třídní učitel informuje zákonného zástupce žáka o porušení zákazu konzumace alkoholu.

Při opakovaném přistižení škola informuje orgán sociálně právní ochrany.

Následuje sankce za porušení zákazu konzumace alkoholu stanovený školním (sankčním) řádem.

Postup při konzumaci omamných a psychotropních látek ve škole

Ve vnitřních a vnějších prostorech školy je zakázáno užívání OPL, proto při přistižení žáka při konzumaci OPL, musíme mu v další konzumaci zabránit. Návykovou látku musíme zajistit.

Školní řád obsahuje ustanovení o zákazu konzumace OPL ve škole a postihy za porušení tohoto zákazu.

Pokud žákovi hrozí akutní nebezpečí (vyhodnotí pedagogický pracovník), žák je ohrožen na zdraví a životě, zajistí nezbytnou pomoc a zavolá lékaře.

Pokud žák není schopen pokračovat ve vyučování, přivolá se zákonný zástupce žáka, aby si ho vyzvedl, nebo ZZS, popřípadě se pomoc žádá od orgánu sociálně právní ochrany, pokud zákonný zástupce žáka není k zastížení.

O události sepíše metodik prevence zápis, zajistí vyjádření žáka, který si založí.

Třídní učitel informuje zákonného zástupce žáka o porušení zákazu konzumace OPL, a vše nahlásí orgánu sociálně právní ochrany dítěte.

Následuje sankce za porušení zákazu konzumace OPL stanovený školním řádem – snížená známka z chování.

Postup při nálezů OPL v prostorách školy

- při nálezů látky, kterou můžeme považovat za OPL, vyrozumíme vedení školy
- látku vložíme od obálky, zapečetíme, uschováme v trezoru a zapíšeme datum, čas a místo nálezů.
- vyrozumíme policii ČR, která provede zajištění látky.

Postup při zadržení OPL u žáka

- při nálezů látky u žáka, kterou můžeme považovat za OPL, vyrozumíme vedení školy
- sepíšeme záznam s vyjádřením žáka, u kterého byla OPL nalezena, datum, čas, místo nálezů a jméno žáka s jeho podpisem. Zápisu a rozhovoru je přítomen ředitel školy, nebo zástupce ředitele školy.
- vyrozumíme zákonného zástupce žáka a policii ČR, která provede zajištění látky.

Přílohy:

- Metodický pokyn MŠMT k řešení šikanování ve školách a školských zařízeních Čj.: MŠMT - 22294/2013-1
- Krizové situace – školní prostředí
- Netolismus
- Sebepoškozování
- Nová náboženská hnutí
- Rizikové sexuální chování
- Příslušnost k subkulturám

- Domácí násilí

Kontakty:

Pedagogicko psychologická poradna České Budějovice: 777 224 561

Středisko výchovné péče: 386 355 888

Dětský diagnostický ústav Homole: 387 203 491 - 2

OSPOD Magistrát města ČB: 386 080 402 42

PČR : 158

Místní oddělení PČR: 924 226 750

Školní psycholog: 387 011 811

Okresní metodik prevence: 387 927 177

Krajský školní koordinátor prevence: 386 720 756

v Českých Budějovicích 1. dubna 2016

Zpracoval:

Mgr. Roman Koller, školní metodik prevence

Mgr. Petr Pouzar, zástupce ředitele školy